

განათლების, მეცნიერებისა და
ახალგაზრდობის სამინისტრო

ქართული ლიტერატურა

9

მასშტაბის ნიშნი
პირველი ნაწილი

შენ ძველი ქართული მწერლობის შესწავლას იწყებ. გაეცნობი დიდი ქართველი მწერლების ნაწარმოებებს, რომლებიც საუკუნეების წინ შეიქმნა და თავადვე დარწმუნდები, რომ ჩვენი წინაპრების ნაფიქრი და ნააზრევი დღესაც მნიშვნელოვანი და აქტუალურია, მათი მემკვიდრეობა კი - მარად ცოცხალი.

იოანე-ზოსიმე - ჰიმნოგრაფი, მთარგმნელი და ხელნაწერთა შემდგენელ-გადამწერი - ძველი ქართული სასულიერო მწერლობის ერთ-ერთი თვალსაჩინო წარმომადგენელია. იგი მოღვაწეობდა ჯერ პალესტინაში, საბაწმინდის ლავრაში, ხოლო შემდეგ, X საუკუნის 70-იანი წლებიდან - სინას მთაზე, ქართველთა მონასტერში. სწორედ აქ 979 წელს შეუქმნია იოანე-ზოსიმეს უმნიშვნელოვანესი კულტურული ძეგლი - პალიმფსესტი (ორშრიანი ხელნაწერი). ხელნაწერის ქვედა შრე V-VII საუკუნეებშია დაწერილი არამეულად (ანუ იმ ენაზე, რომელზეც ლაპარაკობდა იესო ქრისტე), ხოლო ზედა, ქართულენოვანი შრე, იოანე-ზოსიმეს მიერაა შესრულებული.

ეს ხელნაწერი კიდევ ერთხელ გვარწმუნებს, რომ წმინდა მიწაზე, სინას მთასა და პალესტინის ქართულ მონასტრებში, უცხო ენებიდან ითარგმნებოდა ქრისტიანული კულტურის ძეგლები, იქმნებოდა ქართული სასულიერო ლიტერატურა.

იოანე-ზოსიმეს ხელნაწერმა დიდი გზა გაიარა: სინას მთიდან გაუჩინარების შემდეგ ის რამდენჯერმე გასხვისდა და ეტაპობრივად ჩნდებოდა გერმანიის, საფრანგეთისა და ამერიკის შეერთებული შტატების სხვადასხვა კოლექციაში. საბოლოოდ, 2024 წლის 11 ივნისს, ლონდონში, „კრისტის“ აუქციონზე, ეს უნიკალური წერილობითი ძეგლი გაიყიდა და შემდეგ საჩუქრად გადაეცა საქართველოს ეროვნულ მუზეუმს.

